

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie

LLU-4100-01-01/2012
P/12/146

Lublin, dnia kwietnia 2012 r.

Pani
Jolanta Szolno-Koguc
Wojewoda Lubelski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Lublinie skontrolowała Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie (dalej: „LUW” lub „Urząd”) w zakresie wykonania w 2011 r. budżetu państwa przez Wojewodę Lubelskiego w części 85/06 – województwo lubelskie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 kwietnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne. Zawarta w nim ocena uwzględnia także wyniki kontroli wykonania budżetu państwa w jednostkach podległych Wojewodzie, tj. w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego w Lublinie oraz w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Lublinie (dalej: „WIW”).

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami wykonanie w 2011 r. budżetu państwa w części 85/06 – województwo lubelskie.

Pozytywną ocenę uzasadnia prawidłowe planowanie i właściwa realizacja planu dochodów i wydatków, zgodne z przeznaczeniem wykorzystanie środków z rezerw: ogólnej i celowych, terminowe sporządzanie sprawozdań budżetowych.

Zastrzeżenia dotyczą głównie:

- przedkładania do Ministra Finansów wniosków o przekazanie środków pieniężnych w wysokości przewyższającej uzasadnione potrzeby,
- bezpodstawnego zakwalifikowania na zmniejszenie wydatków w 2011 r. kwoty 2,5 tys. zł, wpłaconej na rachunek dochodów LUW w styczniu 2012 r.,
- zawyżenia zaległości (o 1.685,3 tys. zł) wykazanych w rocznym sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27,
- wnioskowania do Ministra Finansów o przyznanie środków z rezerwy celowej budżetu państwa na sfinansowanie skutków zmian systemowych w LUW bez należytej analizy potrzeb,
- przekazania środków z dotacji celowej na dofinansowanie przebudowy drogi w miejscowości Łaszców prawie dwa miesiące przed terminem zapłaty, wynikającym z faktury dołączonej do wniosku o płatność,
- zawyżenia w księgach 2011 r. kosztów składek na ubezpieczenie rentowe od dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników (o 40,7 tys. zł),
- niewykazania gruntów w ewidencji księgowej środków trwałych Urzędu,

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

- niepodejmowania działań w celu pozyskania dochodów budżetowych z tytułu ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną w związku z przekroczeniem rocznych planów łowieckich w klasach wiekowych poszczególnych gatunków zwierząt w obwodach łowieckich polnych.

1. W 2011 r. dochody budżetu państwa w części 85/06 – województwo lubelskie wyniosły 116.305,1 tys. zł i stanowiły 112,3% planowanych w ustawie budżetowej². Największy udział w ich strukturze – 31,9% miały wpływy z mandatów karnych kredytowanych (37.131,2 tys. zł) oraz gospodarowania majątkiem Skarbu Państwa przez powiaty – 24,1% (27.974,1 tys. zł). Na dochody nieplanowane (3.959,7 tys. zł) złożyły się głównie wpływy z tytułu zwrotów dotacji, odsetek, kar za niedotrzymanie warunków umów oraz opłat za zatrudnienie cudzoziemców.

Wzrost dochodów o 19,2% w porównaniu do roku ubiegłego wynikał m.in. z uzyskania wpływów, które do końca 2010 r. były realizowane przez gospodarstwa pomocnicze lub gromadzone na rachunkach dochodów własnych (np. z tytułu wynajmu nieruchomości na przejściach granicznych).

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2011 r. wyniosły 313.888,5 tys. zł, w tym zaległości 310.330 tys. zł, i były wyższe od występujących na 31 grudnia 2010 r. odpowiednio o 30% i 32%. Ponad 81% zaległości (252.021,7 tys. zł) stanowiły należności z tytułu zwrotu świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego. Z powodu niskiej skuteczności egzekucji prowadzonej przez komorników w latach 2010 – 2011 wzrosły one o 38,7% (70.259,3 tys. zł).

Kontrola zaległości w kwocie 4.659,9 tys. zł z tytułu dochodów pobieranych przez Urząd (71,3% zaległości ogółem³) wykazała, że działania w celu ich egzekucji (wysyłanie wezwań do zapłaty, kierowanie tytułów wykonawczych) podejmowane były niezwłocznie po upływie terminu płatności należności.

W 2011 r. ulgi udzielone w spłacie należności budżetowych wyniosły 3.064,2 tys. zł, w tym umorzenia stanowiły 866 tys. zł i dotyczyły głównie orzeczonych do zwrotu dotacji na usuwanie skutków klęsk żywiołowych oraz opłat legalizacyjnych i kar budowlanych. Z powodu przedawnienia odpisano mandaty karne wystawione w 2008 r., których egzekucja okazała się bezskuteczna (4.880,5 tys. zł).

2. Wydatki w części 85/06 – województwo lubelskie wyniosły 1.830.641,5 tys. zł, stanowiły 96,5% planu po zmianach. Plan wydatków ustalono zgodnie z zasadami określonymi przez Ministra Finansów⁴ w oparciu o przewidywane wykonanie w 2010 r., z uwzględnieniem potrzeb zgłoszonych przez podległe jednostki oraz jednostki samorządu terytorialnego (j.s.t), m.in. w zakresie inwestycji, zakupów, dotacji oraz projektów dofinansowanych ze środków europejskich.

Wojewoda Lubelski, na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 upf⁵, dokonał blokady planowanych na 2011 r. wydatków na kwotę 46.715,4 tys. zł. Nadmiar środków wynikał głównie z przeszacowania przez j.s.t. środków na wypłatę świadczeń z pomocy społecznej (z powodu przekroczenia przez świadczeniobiorców kryterium dochodowego), niższych kosztów zadań, opóźnień ich realizacji wskutek przedłużenia procedury przetargowej (np. na scalanie gruntów).

W 2011 r. Ministerstwo Finansów przekazało na rachunek wydatków dysponenta części 85/06 środki w kwocie 1.870.952 tys. zł. Zasilenia rachunków bankowych dysponentów niższego stopnia dokonywane były zgodnie z harmonogramem realizacji wydatków, na podstawie złożonych zapotrzebowań. Podejmowane przez Urząd działania w celu wyeliminowania zawyżania przez podległe jednostki budżetowe zapotrzebowań na środki nie były w pełni skuteczne i wystarczające. Świadczy o tym znaczna kwota środków niewydatkowanych we wnioskowanym terminie i przekazanych przez NBP na centralny rachunek bieżący budżetu państwa (10.152,8 tys. zł)⁶. Ponad 60% tych środków było przekazanych z rachunku bieżącego Urzędu (4.458,4 tys. zł)

² Ustawa budżetowa na rok 2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. (Dz.U. Nr 29, poz. 150).

³ W rocznych sprawozdaniach Rb-27 wykazano zaległości: Biuro Obsługi Urzędu – w wysokości 4,5 tys. zł, Wydział Finansów i Budżetu – 6.523,8 tys. zł.

⁴ W rozporządzeniu Ministra Finansów z 12 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2011 (Dz.U. Nr 42, poz. 245) oraz m.in. w piśmie FS8/414/1-06/LMX/2010 z 6 sierpnia 2010 r.

⁵ Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.)

⁶ W 2011 r. wprowadzono nowe zasady bankowej obsługi budżetu państwa, polegające m.in. na dokonywaniu przez NBP na koniec każdego dnia automatycznego zwrotu niewykorzystanych środków (przewyższających kwotę 5.000 zł) z rachunków wydatków dysponentów środków na centralny rachunek budżetu państwa.

oraz Lubelskiego Zarządu Obsługi Przejść Granicznych (1.891,8 tys. zł), głównie w grudniu (odpowiednio: 1.759,4 tys. zł i 1.562,5 tys. zł).

Zwroty niewykorzystanych środków, dokonane w okresie przejściowym przez jednostki budżetowe (44,2 tys. zł), odprowadzono na rachunek wydatków roku ubiegłego centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa 25 stycznia 2012 r., zgodnie z § 16 ust. 7 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa⁷. Zwrócone przez j.s.t. dotacje (8.157,7 tys. zł) odprowadzono dopiero 15 lutego 2012 r., tj. w maksymalnym terminie określonym w § 16 ust. 10 ww. rozporządzenia, pomimo że np. do 25 stycznia 2012 r. j.s.t. przekazały na rachunek LUW kwotę 4.924,2 tys. zł.

W 2011 r. budżet Wojewody został zwiększony o 387.128,4 tys. zł. Środki z rezerwy ogólnej przyznane w wysokości 649 tys. zł wykorzystano w 79,9% (518,5 tys. zł), zgodnie z przeznaczeniem, tj. na sfinansowanie rozbudowy i przebudowy budynku szkoły podstawowej oraz przebadanie próbek dopalaczy pobranych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Niewykorzystanie kwoty 130,5 tys. zł wynikało głównie z niższych kosztów realizacji zadań.

Zwiększenia z rezerw celowych wyniosły 386.479,4 tys. zł, z których kontrolą objęto 186.335,3 tys. zł (48,2%). Środki zostały rozdysponowane przez Wojewodę zgodnie z przeznaczeniem. Nie wykorzystano kwoty 9.300,9 tys. zł (5% przyznanych środków) z powodu mniejszej niż szacowano liczby osób uprawnionych do objęcia pomocą z tytułu kłesk żywiolowych i w ramach Narodowego Programu Stypendialnego oraz niższych kosztów realizacji zadań.

Plan finansowy Urzędu został zwiększony środkami z rezerw celowych o 2.500,2 tys. zł, z których wykorzystano 1.786,2 tys. zł. Środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem określonym w decyzjach o ich przyznaniu. Zastrzeżenia dotyczą wnioskowania przez Dyrektora Biura Obsługi Urzędu o przyznanie środków z rezerwy celowej (poz. 57) w wysokości 1.321,4 tys. zł na sfinansowanie skutków zmian systemowych w LUW⁸ bez należytej analizy wykonania wydatków za I półrocze 2011 r. oraz potrzeb w tym zakresie. Z przyznanej kwoty wykorzystano zaledwie 50% (660,3 tys. zł), nie wydatkowano np. środków na zakup usług (100%, tj. 193,1 tys. zł) oraz zakup energii (96,5%, tj. kwoty 318,3 tys. zł).

Przy dokonywaniu przeniesień wydatków przestrzegano przepisów art. 171 ufp, tj. zmiany wprowadzano na uzasadniony wniosek, zwiększenia na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich dokonane zostały za zgodą Ministra Rozwoju Regionalnego, a zmiany wydatków na inwestycje budowlane oraz pozostałe wydatki majątkowe przekraczające jednorazowo 100 tys. zł – za zgodą Ministra Finansów. Zmiany planu były na bieżąco wprowadzane do Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR.

3. Dotacje udzielone z budżetu Wojewody wyniosły ogółem 1.545.935,3 tys. zł⁹, z czego 91,8% stanowiły udzielone j.s.t. na realizację zadań zleconych, powierzonych i własnych (1.419.342 tys. zł). Badanie dotacji w kwocie 130.598,1 tys. zł wykazało, że ich udzielanie przebiegało zgodnie z zasadami określonymi w porozumieniach (art. 45 i 48 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁰) i umowach zawartych z j.s.t. oraz organizacjami pozarządowymi (art. 150 i 151 ufp).

Wojewoda Lubelski terminowo zatwierdził rozliczenia dotacji oraz podjął właściwe działania w stosunku do gmin, które nie wniosły wymaganego udziału własnego w koszty realizacji zadań¹¹ lub złożyły rozliczenia po terminie określonym w umowie¹², tj. skierowane zostały pisma o zwrot dotacji pobranej w nadmiernej wysokości oraz przygotowywano zawiadomienia o naruszeniu dyscypliny finansów publicznych. Przy zwrocie niewykorzystanych środków j.s.t. przestrzegały art. 168 ufp. Dopelniono obowiązku podania do publicznej wiadomości wykazu spółek wodnych otrzymujących dotację podmiotową (art. 122 ust. 4 ufp) oraz publikowania w Dzienniku Urzędowym

⁷ Dz.U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.

⁸ Środki przyznane zostały decyzją budżetową nr 77 Wojewody Lubelskiego z 13 września 2011 r., w związku z wnioskiem Dyrektora Biura Obsługi Urzędu z 23 sierpnia 2011 r.

⁹ W tym udzielone j.s.t. na zadania inwestycyjne wyniosły 140.454,9 tys. zł.

¹⁰ Dz.U. z 2010 r., Nr 80, poz. 526 ze zm.

¹¹ Udział 17 j.s.t. w kosztach wypłaty stypendiów był niższy od wymaganego w art. 128 ust. 2 ufp ogółem o 305,1 tys. zł.

¹² W umowach o udzielenie dotacji na realizację zadań w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 termin rozliczenia określono na 31 grudnia 2011 r., gmina Niedzwica Duża i miasto Włodawa złożyły rozliczenia dotacji 05 stycznia 2012 r., powiat opolski – 16 stycznia 2012 r.

Województwa Lubelskiego zawartych porozumień (art. 20 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹³).

Uwagi NIK dotyczą przekazania gminie Łaszczów dotacji na dofinansowanie przebudowy drogi (249 tys. zł)¹⁴ w dniu 4 lipca 2011 r., zgodnie z wnioskiem gminy, pomimo że termin płatności dołączonej do wniosku o płatność faktury za wykonane roboty, określony został dopiero na 26 sierpnia 2011 r. Wskazuje to na nieracjonalne gospodarowanie środkami budżetowymi, które szczególnie w warunkach deficytu budżetowego wymaga, aby zobowiązania były płacone bez uzasadnionego wyprzedzenia. Zapłaty za wykonane roboty gmina dokonała dopiero 14 października 2011 r., tj. 102 dni po otrzymaniu dotacji. W związku z przedłożeniem przez gminę Łaszczów do rozliczenia dotacji innej faktury niż dołączona do wniosku o płatność, z późniejszym terminem płatności (do 14 października 2011 r.)¹⁵, Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu LUW (dalej: „WFiB”) podjął działania w celu wyjaśnienia rozbieżności¹⁶.

4. Wydatki bieżące jednostek budżetowych funkcjonujących w ramach części 85/06 zostały poniesione głównie na zakupy materiałów i usług (54.652 tys. zł) oraz wynagrodzenia i pochodne (151.192,2 tys. zł). Wydatki na wynagrodzenia zostały zrealizowane w granicach kwot określonych w planie finansowym. Przeciętne zatrudnienie w tych jednostkach w latach 2010 – 2011, w wyniku przejścia pracowników gospodarstw pomocniczych zlikwidowanych z dniem 31 grudnia 2010 r. oraz utworzenia Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego¹⁷, wzrosło o 258 osób (do 2.987 w 2011 r.), w tym w LUW – o 159 osób (do 657). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło w 2011 r. 3.617,5 zł i w porównaniu do 2010 r. było wyższe o 0,3%.

Wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zostały określone zgodnie z art. 3 ust. 2f ustawy z 31 lipca 1981 r.¹⁸, w wysokości wynagrodzenia przysługującego tym osobom w grudniu 2008 r. Wydatki z tego tytułu wyniosły 324,5 tys. zł.

Nagrody uznaniowe wypłacono 627 pracownikom LUW w wysokości ogółem 4.954 tys. zł, a średnia wysokość nagrody na pracownika w latach 2010 – 2011 wzrosła o 67,5% (z 4.717,27 zł do 7.901,09 zł). Środki na sfinansowanie nagród pochodziły z niewykorzystania planu wydatków na wynagrodzenia z powodu urlopów bezpłatnych i długotrwałych zwolnień lekarskich pracowników oraz przeszacowania funduszu płac dla pracowników zlikwidowanych gospodarstw pomocniczych. Na podstawie analizy dokumentacji związanej z przyznaniem nagród dla 89 pracowników (14,2%) w kwocie 512,5 tys. zł stwierdzono, że propozycje ich podziału, przedkładane przez dyrektorów poszczególnych wydziałów do akceptacji Dyrektora Generalnego, zawierały uzasadnienia odnoszące się do kryteriów wskazanych w zarządzeniu Nr 17 Dyrektora Generalnego LUW z 3 listopada 2008 r. w sprawie utworzenia funduszu nagród oraz zasadach przyznawania nagród opracowanych w uzgodnieniu ze związkami zawodowymi działającymi w Urzędzie.

5. Wydatki Urzędu (jednostki budżetowej) wyniosły w 2011 r. 51.332,2 tys. zł i stanowiły 97,1% planu. Zostały przeznaczone głównie na bieżące funkcjonowanie LUW, przede wszystkim na wynagrodzenia i pochodne (37.663,5 tys. zł) oraz zakup towarów i usług (8.668,5 tys. zł). Kontrola wydatków w kwocie 5.324,4 tys. zł (10,4% wydatków ogółem) wykazała, że były one celowe i zostały przeznaczone na pokrycie kosztów realizacji zadań Urzędu, a zobowiązania z tytułu dostaw i usług regulowano terminowo.

Objęte badaniem postępowania o udzielenie zamówień publicznych na kwotę 669,3 tys. zł (jedno z wolnej ręki i dwa w trybie zapytania o cenę) przeprowadzone zostały zgodnie z zasadami określonymi w ustawie z dnia

¹³ Dz.U. Nr 31, poz. 206 ze zm.

¹⁴ Udzielonej na podstawie umowy 18/G/IF/2011 z dnia 21 marca 2011 r.

¹⁵ Do wniosku o płatność gmina Łaszczów załączyła fakturę Nr 00001/SRD/2011 z 27 czerwca 2011 r., do rozliczenia dotacji – fakturę Nr 00038/SRD/2011 z 14 września 2011 r.

¹⁶ Skierowano w dniu 8.11.2011 r. pismo o wyjaśnienie w sprawie różnych faktur dołączonych do wniosku o płatność i rozliczenia dotacji, pismem z dnia 21.11.2011 r. poinformowano Burmistrza Łaszczowa m.in., że dotacje powinny być wydatkowane niezwłocznie po otrzymaniu i nieprawidłowe jest przetrzymywanie dotacji 102 dni. W planie kontroli na 2012 r. ujęto kontrolę w gminie Łaszczów.

¹⁷ Na podstawie rozporządzenia MSWiA z 31 lipca 2009 r. w sprawie organizacji i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego (Dz.U. Nr 130, poz. 1073 ze zm.).

¹⁸ Ustawa o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe (Dz.U. z 2011 r., Nr 79, poz. 430 ze zm.).

29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych¹⁹. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach przekazano Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych w terminie określonym w art. 98 ust. 2 tej ustawy.

W 2011 r. opłaty abonamentowe (14 tys. zł) wniesiono (z góry, korzystając ze zniżki) za wszystkie używane w LUW odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne, w tym zainstalowane w samochodach służbowych, stosownie do przepisów art. 2 ust. 1 ustawy z 21 kwietnia 2005 r. o opłatach abonamentowych²⁰. W wyniku błędnego wyliczenia opłaty, niezgodnie z § 3 pkt 1d i pkt 2d rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji²¹, jej wysokość zawyżono o 62,70 zł. W trakcie kontroli NIK, w dniu 14 marca 2012 r., nadpłata została zwrócona przez Poczta Polską na rachunek Urzędu.

W ewidencji środków trwałych LUW ujętych było 18 niesprawnych odbiorników radiowych i cztery niesprawne telewizory. Przez cały rok 2011 nie dokonano oceny stanu technicznego oraz przydatności tych odbiorników do dalszego użytkowania, czym naruszono § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 2010 r.²².

Przeprowadzona w WIW kontrola NIK wykazała dokonywanie wydatków z przekroczeniem planu finansowego obowiązującego w dacie ich dokonania na kwotę 14,9 tys. zł.

6. Wydatki majątkowe w części 85/06 (189.675,2 tys. zł) zostały poniesione głównie na budowę i przebudowę dróg w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011 (55.770,7 tys. zł), usuwanie skutków klęsk żywiołowych, m.in. zabezpieczenie wąwozów, odbudowę kanalizacji sanitarnej i dróg (31.980,5 tys. zł), rozbudowę i modernizację przejść granicznych (40.922,6 tys. zł) oraz scalenia gruntów i remonty urządzeń melioracji wodnych (17.964,7 tys. zł).

Plan wydatków majątkowych LUW wykonano w 93,3%, tj. w kwocie 2.102,4 tys. zł²³. Główną realizowaną inwestycją była przebudowa budynku na potrzeby Wydziału Zdrowia LUW (1.167,2 tys. zł). Prowadzona była zgodnie z wymogami określonymi w § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu finansowania inwestycji z budżetu państwa²⁴. Ponadto zrealizowano zakupy, m.in. sprzętu komputerowego i oprogramowania, samochodu.

7. Na koniec 2011 r. zobowiązania w części 85/06 województwo lubelskie wyniosły ogółem 12.026,6 tys. zł, były o 19,6% wyższe w porównaniu do 2010 r. (10.055,7 tys. zł). Zobowiązania wymagalne wzrosły w tym okresie o 120% (do 4,4 tys. zł) i wynikały z prawomocnych wyroków zasądających zwrot kosztów postępowania, które wpłynęły do LUW w okresie od 30 grudnia 2011 r. do 31 stycznia 2012 r. Ustalono, że wyroki na kwotę 1.357 zł wpłynęły do LUW do 2 stycznia 2012 r., Dyrektor Biura Obsługi Urzędu nie wystąpił jednak o zgodę na uregulowanie tych zobowiązań z wydatków 2011 r., pomimo takiej możliwości przewidzianej art. 181 ust. 9 ufp.

Zapłacone w 2011 r. odsetki (476,1 tys. zł) wynikały z wyroków sądowych²⁵, z wyjątkiem kwoty 2,1 tys. zł zapłaconej przez WIW w związku z zaniżeniem podatku od nieruchomości w latach 2006-2011 oraz 10,2 tys. zł uregulowanej przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Lublinie z tytułu nieterminowej wypłaty części odszkodowania ustalonego decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii z 8 czerwca 2011 r., z powodu późnego otrzymania środków z rezerwy celowej²⁶. Ustalono, że wynikające z tej decyzji zobowiązanie (512 tys. zł²⁷) nie zostało wykazane jako wymagalne w sprawozdaniu Rb-28 za czerwiec i lipiec 2011 r. W sprawozdaniach

¹⁹ Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

²⁰ Dz.U. Nr 85, poz. 728 ze zm.

²¹ Z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r. (Dz.U. Nr 86, poz. 558).

²² Rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego, w który wyposażone są jednostki budżetowe (Dz. U. Nr 114, poz. 761).

²³ Badaniem objęto 100% wydatków majątkowych Urzędu.

²⁴ Dz.U. Nr 238, poz. 1579.

²⁵ Orzekających np. wypłatę odszkodowania za nieruchomości przejęte na Skarb Państwa, wykorzystywane niezgodnie z decyzją wywłaszczeniową.

²⁶ Wnioskiem z 9 czerwca 2011 r. Wojewoda Lubelski wystąpił o przyznanie środków z rezerwy celowej poz. 12 do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Środki przyznane zostały decyzją Ministra Finansów z 20 lipca 2011 r., na wniosek Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 6 lipca 2011 r., uzupełniony 11 lipca 2011 r.

²⁷ Decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w Lublinie znak: PIW.Zak.4515-3-TURKA/3/2011 z 8.06.2011 r. przyznane zostało odszkodowanie w kwocie 552,4 tys. zł. W miarę posiadanych przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Lublinie środków, do 29 czerwca 2011 r. wypłacono 40,4 tys. zł, pozostałą kwotę (512 tys. z) wypłacono 19 sierpnia 2011 r.

nie wykazano również zobowiązań z tytułu odsetek należnych od nieterminowej wypłaty odszkodowania²⁸, naliczonych na koniec II i III kwartału na podstawie art. 40 ust. 2 pkt 3 ufp oraz § 8 ust. 5 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont²⁹ w kwotach odpowiednio: 393 zł i 10.212,25 zł.

8. Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 33.229,8 tys. zł i stanowiły 67,9% planu. Środki przeznaczono na realizację projektów w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013, tj. inwestycje z zakresu melioracji wodnych i scalenia gruntów (33.170 tys. zł), zakup ubrań chemicznych i wykonanie dokumentacji projektowej strefy bezpieczeństwa w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (44,8 tys. zł) oraz RPO WL (15 tys. zł). Niewykorzystanie kwoty 15.703,1 tys. zł³⁰ (w tym 15.671,1 tys. zł zablokowane przez Wojewodę Lubelskiego na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ufp) wynikało głównie z nieogłoszenia naboru wniosków na realizację projektów w ramach programów: Kapitał Ludzki, Infrastruktura i Środowisko, RPO WL³¹ oraz przedłużenia procedury przetargowej na wykonanie dokumentacji projektowej scalanych obiektów w ramach PROW.

9. Dokumentacja opisująca przyjęte w LUW zasady rachunkowości spełniała wymogi przepisów ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości³² (dalej: „uor”), a procedury kontroli zarządczej zostały ustalone zgodnie ze standardami określonymi przez Ministra Finansów³³.

Poprawność formalną dowodów i zapisów księgowych oraz wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do sprawozdawczości bieżącej i rocznej NIK ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami. Ocenę tę sformułowano na podstawie przeglądu analitycznego ksiąg oraz badania próby 365 zapisów księgowych na kwotę 4.811,8 tys. zł (9,4% wydatków ogółem), w tym 232 (1.116,4 tys. zł) dobranych celowo na podstawie przeglądu ksiąg rachunkowych i badania wydatków.

W zakresie poprawności formalnej (zgodności) dowodów i zapisów księgowych stwierdzono dokonanie w 26 przypadkach (ok. 0,1% liczby zaksięgowanych dowodów) zapisów w ewidencji księgowej niezgodnie z dokumentami źródłowymi w zakresie daty dowodu lub operacji gospodarczej (239 tys. zł), co uchybiało zasadzie bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, wynikającej z art. 24 ust. 1 i 3 uor.

W zakresie rzetelności mającej wpływ na sprawozdawczość miesięczną i roczną stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- zarachowaniu do miesiąca innego niż wskazywała na to data operacji gospodarczej, tj. niezgodnie z art. 20 ust. 1 uor, trzech dowodów (15,2 tys. zł), w wyniku czego zaniżono zobowiązania wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 za 2010 r. (o 0,5 tys. zł) oraz miesięcznym za styczeń 2011 r. (o 14,7 tys. zł),
- naliczeniu i ujęciu w księgach 2011 r. składek na ubezpieczenia rentowe od dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2011 r. według stawek obowiązujących od 1 lutego 2012 r.³⁴, co skutkowało zawyżeniem wykazanych w Rb-28 zobowiązań o kwotę 40.669,28 zł.

Zrealizowane przez Urząd w styczniu 2012 r. dochody z tytułu sprzedaży usług w listopadzie i grudniu 2011 r. w kwocie 16 tys. zł netto zaliczono do ksiąg 2011 r., co było niezgodne z § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa i skutkowało zawyżeniem w rocznym sprawozdaniu Rb-27 za 2011 r. dochodów zrealizowanych (o 16 tys. zł) oraz zaniżeniem należności pozostałych do zapłaty (o 2,8 tys. zł). Podatek VAT za grudzień zawarty w ww. wpłatach (2,5 tys. zł) zarachowano, wbrew § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu

²⁸ Odsetki uregulowane zostały przez Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Lublinie w grudniu 2011 r.

²⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 128, poz. 861 ze zm.).

³⁰ Na realizację projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki nie wykorzystano 51 tys. zł (100% planu), Infrastruktura i Środowisko – 1.825,2 tys. zł (97,6%), RPO WL – 10.666 tys. zł (99,9%), PROW – 3.160,9 tys. zł (8,7%).

³¹ Tj. przez Instytucję Zarządzającą RPO WL (Zarząd Województwa Lubelskiego), instytucje uczestniczące w realizacji PO Infrastruktura i Środowisko (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Centrum Unijnych Projektów Transportowych), Instytucję Pośredniczącą w realizacji PO Kapitał Ludzki (Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego).

³² Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

³³ Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz.Urząd MF Nr 15, poz. 84).

³⁴ Art. 1 ustawy z 21 grudnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 291, poz. 1706).

prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³⁵ oraz § 16 ust. 2 pkt 5 rozporządzenia w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa, na zmniejszenie wydatków 2011 r. (w rozdziale 75011 § 4300), pomimo że wydatku nie poniesiono w 2011 r. (zapłaty podatku VAT za grudzień dokonano 23 stycznia 2012 r.).

W trakcie kontroli skorygowano roczne sprawozdanie Rb-27 w zakresie kwot zrealizowanych dochodów i należności.

Ponadto NIK stwierdziła, że w ewidencji środków trwałych Urzędu nie wyodrębniono gruntów będących w trwałym zarządzie LUW, które zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r.³⁶, zaliczane są do grupy 0.

10. Roczne sprawozdania Urzędu z wykonania planu dochodów Rb-27, wydatków Rb-28 i Rb-28 Programy, o stanie środków na rachunkach bankowych Rb-23 oraz kwartalne sprawozdania o stanie należności i zobowiązań Rb-N i Rb-Z zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej, w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów: z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej³⁷ oraz z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych³⁸.

W rocznym sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27 WFiB wykazano zaległości z tytułu zwrotu dotacji, orzeczonego decyzją Ministra Finansów (z odsetkami, ogółem w kwocie 1.685,3 tys. zł, stanowiącej 0,6% zaległości ogółem) oraz kary budowlanej, wymierzonej postanowieniem Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Białej Podlaskiej (z odsetkami, 115,4 tys. zł), których wykonanie zostało wstrzymane odpowiednio: wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego i postanowieniem Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Stosownie do § 9 ust. 1 pkt 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań w zakresie budżetu państwa, stanowiącej załącznik Nr 37 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej, kwoty te nie powinny być wykazane jako zaległości³⁹.

Roczne zbiorcze sprawozdania z wykonania budżetu Wojewody sporządzone zostały na podstawie sprawozdań jednostkowych, w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

11. Podjęto prawidłowe działania w celu realizacji wniosków pokontrolnych skierowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2010 r. w części 85/06⁴⁰. Wygezekwowano kwotę 1.201,9 tys. zł⁴¹ z tytułu pobranej w nadmiernej wysokości dotacji na dofinansowanie pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.

Działania w celu pobrania ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną polegały w szczególności na pozyskiwaniu informacji o przekroczeniach planów łowieckich⁴² oraz występowaniu do sądu z wnioskami o zawarcie ugód z kołami łowieckimi, w stosunku do których zgromadzono dokumentację wskazującą na bezprawne pozyskanie zwierzyny. Stwierdzono, że 75 kół łowieckich w roku gospodarczym 2010/2011 wykazało przekroczenia rocznych planów łowieckich w klasach wiekowych poszczególnych gatunków zwierząt. Informacji w tym zakresie Dyrektor Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa LUW nie przekazał do Wydziału Nadzoru i Kontroli, opierając się m.in. na opiniach Ministerstwa Środowiska i Polskiego Związku Łowieckiego Zarządu Głównego w Warszawie⁴³, że przekroczenie planów łowieckich w poszczególnych klasach wiekowych

³⁵ Dz.U. Nr 241, poz. 1616.

³⁶ Rozporządzenie w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych (Dz.U. Nr 242, poz. 1622).

³⁷ Dz.U. Nr 20, poz. 103.

³⁸ Dz. U. Nr 43, poz. 247.

³⁹ W trakcie kontroli NIK sprawozdanie Rb-27 częściowo skorygowano, tj. nie wykazano jako zaległości kwoty 115,4 tys. zł objętej przez WINB wstrzymaniem wykonania postanowienia.

⁴⁰ Wystąpienie NIK znak: LLU-4100-01-01-2011 z 19 kwietnia 2011 r.

⁴¹ Kwota 885,3 tys. zł została uregulowana w 2011 r., 316,6 tys. zł w 2012 r.

⁴² M.in. pismem z 12 maja 2011 r. Zastępca Dyrektora Wydziału Gospodarki Nieruchomościami i Rolnictwa LUW wystąpił do Zarządów Okręgowych Polskiego Związku Łowieckiego o przekazanie rocznych planów łowieckich, zawierających dane o wykonaniu planów w roku 2010/2011.

⁴³ Pisma Ministerstwa Środowiska (DIgł-024/72/52193/11/jl z 24 listopada 2011 r. i DLgł-024/26/9529/12/jl z 7 marca 2012 r.) i Polskiego Związku Łowieckiego Zarządu Głównego w Warszawie (BOP 120/2012 r. z 12 marca 2012 r.).

nie stanowi bezprawności pozyskania, a tym samym nie może być podstawą do podejmowania działań mających na celu egzekwowanie ekwiwalentu za bezprawnie pozyskaną zwierzynę. Skutkowało to niepodjęciem przez LUW działań w celu dochodzenia ekwiwalentu (w kwocie 547,1 tys. zł⁴⁴).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) przekazywanie do Ministra Finansów zapotrzebowań na środki pieniężne uwzględniających możliwości ich pełnego wydatkowania,
- 2) zaliczanie zwrotów środków na zmniejszenie wydatków po spełnieniu przesłanek określonych przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowych jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych,
- 3) niewykazywanie w sprawozdaniu Rb-27 z wykonania dochodów budżetowych jako zaległości kwot objętych wstrzymaniem wykonania decyzji,
- 4) wnioskowanie do Ministra Finansów o zwiększenie planowanych wydatków w części 85/06 środkami z rezerw celowych po przeprowadzeniu należytej analizy potrzeb,
- 5) prowadzenie ksiąg rachunkowych i sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z obowiązującymi zasadami, w szczególności:
  - kwalifikowanie dowodów do właściwych okresów sprawozdawczych,
  - dokonywanie zapisów księgowych zgodnie z dokumentami źródłowymi,
  - ujęcie gruntów w ewidencji środków trwałych Urzędu,
- 6) przekazywanie dotacji na dofinansowanie zadań j.s.t. w terminach wymagalności zobowiązań wynikających z faktur za wykonane roboty,
- 7) zwiększenie nadzoru nad gospodarką finansową podległych jednostek budżetowych, w szczególności w zakresie realizacji planów finansowych,
- 8) niezwłoczne podejmowanie działań w celu pobrania ekwiwalentu za zwierzynę bezprawnie pozyskaną w związku z przekroczeniem rocznych planów łowieckich w klasach wiekowych poszczególnych gatunków zwierząt w obwodach łowieckich polnych.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Wojewodę w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Pani Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

⁴⁴ Kwota ekwiwalentu, wyliczona przez kontrolera NIK wg stawek określonych w § 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z 21.06.2005 r. w sprawie zwierzyny bezprawnie pozyskanej (Dz.U. Nr 116, poz. 981).